

Delårsrapport 1. kvartal 2017

SpareBank 1 Forsikring AS

SpareBank 1 Forsikring AS

Styrets beretning 1. kvartal 2017

SpareBank 1 Forsikring AS oppnådde et totalresultat på 133,3 mill. kroner per første kvartal 2017. Forvaltningskapitalen økte med 4,5 % siden årsskiftet til 49,1 mrd. kroner. Premieinntektene økte med 12,3 % i forhold til samme tid i fjor.

Hovedtall fra regnskapet

Resultat

Selskapets resultat etter skatt ble 133,3 mill. kroner, mot 125,3 mill. kroner på samme tid i fjor. Selskapets resultat før skattekostnad ble 145,4 mill. kroner etter første kvartal 2017, mot 175,0 mill. kroner etter første kvartal 2016. Finansresultatet ble forbedret i forhold til fjoråret, mens risikoresultatet og administrasjonsresultat ble svakere.

Premieinntekter

Brutto premieinntekter eksklusive tilflyttet kapital ble 1.561 mill. kroner etter første kvartal 2017, mot 1.335 mill. kroner etter første kvartal forrige år. Dette tilsvarer en økning på 16,9 %.

Overføring av premiereserve fra andre selskaper utgjorde 582,2 mill. kroner ved utgangen av første kvartal 2017, mot 576,2 mill. kroner på samme tidspunkt i fjor.

Fordeling av premieinntekter:

Beløp i mill. kroner	Per 31.03.17	Per 31.03.16
<u>Tradisjonell forsikring:</u>		
Individuelle pensjonsforsikringer	122	106
Individuelle kapitalforsikringer	194	185
Ulykkesforsikringer	80	73
Gruppelivsforsikringer	230	237
Kollektive rente- og pensjonsforsikringer	237	280
<u>Forsikring med investeringsvalg:</u>		
Individuelle pensjonsforsikringer	5	6
Individuelle kapitalforsikringer	58	38
Kollektive rente- og pensjonsforsikringer	635	410
Sum brutto forfalte premieinntekter	1.561	1.335
Overførte premiereserver	582	576
Avgitt gjenforsikringspremie	-55	-52
Premieinntekter for egen regning	2.088	1.859

Forvaltningskapital

Selskapets forvaltningskapital steg med 2.097 mill. kroner siden årets begynnelse og var 49.130 mill. kroner per 31. mars 2017. Dette tilsvarer en økning på 4,5 % fra årsskiftet. Endringen skyldtes hovedsakelig økning i forsikringsforpliktelsene.

Finansielle eiendeler

SpareBank 1 Forsikring AS plasserer forvaltningskapitalen i aksjefond, obligasjons- og pengemarkedsfond, rentebærende papirer og eiendommer. Selskapet benytter i begrenset grad andre finansielle instrumenter. De finansielle eiendelene er delt inn i seks porteføljer. Selskapets kapital forvaltes i en egen selskapsportefølje. Forvaltningen av kundemidlene knyttet til individuelle spareforsikringer solgt før 1. januar 2008 forvaltes i en adskilt kollektivportefølje. Fripoliser med høye krav til årlig avkastning forvaltes også i en egen adskilt kollektivportefølje, mens de øvrige fripolisene forvaltes i en adskilt kollektivportefølje sammen med kundemidlene tilhørende ytelsespensjon. I den ordinære kollektivporteføljen forvaltes midlene til øvrige produkter med kontraktsfastsatte forpliktelser. Den sjettede porteføljen er eiendelene knyttet til livsforsikring med investeringsvalg. En betydelig andel av plasseringene i kollektivporteføljene er i eiendom og obligasjoner som måles til amortisert kost i regnskapet. I kollektivporteføljene samlet har selskapet en aksjeandel på 13,4 %. Styring av forvaltningskapitalen skjer gjennom en modell der selskapets finansielle eksponering vurderes samlet.

Fordelingen av selskapets finansielle eiendeler mellom kollektivporteføljer og aktivklasser per 31.03.17:

Prosent fordeling Finansielle eiendeler	Fripoliser og med høye krav til avkastning		
	Gammel individual bestand	ytelses-pensjon	Fripoliser med høye krav til avkastning
Obligasjoner til amortisert kost	38,2	36,9	43,1
Obligasjoner til virkelig verdi	29,3	32,6	26,9
Eiendom	16,8	16,5	16,5
Aksjer og andeler	15,0	13,7	12,8
Andre eiendeler	0,7	0,3	0,7
Sum eiendeler	100,0	100,0	100,0

Fordelingen av finansielle eiendeler mellom aktivklasser i den ordinære kollektivporteføljen og selskapsporteføljen per 31.03.17:

Prosent fordeling, Finansielle eiendeler	Ordinær og Selskapsportefølje	
	Ordinær bestand	Selskapsportefølje
Obligasjoner til amortisert kost	28,6	17,8
Obligasjoner til virkelig verdi	43,0	63,4
Eiendom	15,6	15,7
Aksjer og andeler	12,2	0,0
Andre eiendeler	0,6	3,1
Sum eiendeler	100,0	100,0

Avkastningen i selskapsporteføljen var 1,0 % per 31. mars 2017, mens verdjustert avkastning i de fire kollektivporteføljene for ordinær bestand, fripoliser og ytelsespensjon, fripoliser med høye krav til avkastning og gammel individual bestand var henholdsvis 1,6 %, 1,7 %, 1,5 % og 1,7 %. Bokført avkastning i disse porteføljene ble henholdsvis 0,8 %, 0,9 %, 0,8 % og 1,6 %.

Kursreguleringsfondet i kollektivporteføljene utgjorde 2.026 mill. kroner ved utgangen av tredje kvartal 2017, mot 1.892 mill. kroner ved utgangen av 2016. Av fondet per 31. mars tilhørte 505,5 mill. kroner den ordinære kollektivporteføljen, 675,8 mill. kroner tilhørte porteføljen til fripoliser og ytelsespensjon, 359,8 mill. kroner tilhørte porteføljen til fripoliser med høye krav til avkastning og 485,3 mill. kroner tilhørte porteføljen til gamle individuelle spareforsikringer.

Eiendeler og avkastning i livsforsikring med investeringsvalg

Netto finansielle eiendeler knyttet til forsikringer med investeringsvalg utgjorde 20.639 mill. kroner per 31. mars 2017, mot 19.156 mill. kroner ved årsskiftet. Dette tilsvarte en økning på 7,7 %. Midlene fordelte seg med 57,2 % i aksjefond, 28,5 % i obligasjonsfond, og 14,3 % i pengemarkedsfond.

Selskapet tilbyr ulike investeringsprofiler. Innen bedriftsmarkedet hadde fondsporteføljen "100 % aksjer" en avkastning ved utgangen av første kvartal 2017 på 5,6 %. Investeringsprofilene "Offensiv", "Moderat" og "Forsiktig" ga avkastning på 4,5 %, 3,3 % og 2,2 %. Avkastningen er eksklusive forvaltningskostnad.

Innen privatmarkedet oppnådde fondsporteføljen "100 % aksjer" en avkastning på 5,2 %. Investeringsprofilene "Offensiv", "Moderat" og "Forsiktig" ga avkastning på 4,1 %, 3,1 % og 2,0 %. Avkastningen er inklusive forvaltningskostnad.

Forsikringsmessige avsetninger

De samlede forsikringsmessige avsetningene for livsforsikringer med kontraktsfaste forpliktelse var 21.735 mill. kroner ved utgangen av første kvartal 2017, mot 21.253 mill. kroner ved årsskiftet. Dette tilsvarte en økning på 2,3 %.

De forsikringsmessige avsetningene for livsforsikringer med særskilt investeringsportefølje utgjorde 20.639 mill. kroner per 31. mars 2017, mot 19.156 mill. kroner ved årsskiftet. Dette tilsvarte en økning på 7,7 %.

Erstatninger

Brutto utbetalte erstatninger ble 559,8 mill. kroner etter første kvartal 2017, en økning på 33,5 mill. kroner i forhold til samme tidspunkt i fjor. Overføring av forsikringsfond til andre selskaper utgjorde 265,3 mill. kroner, mot 81,8 mill. kroner forrige år.

Driftskostnader

De forsikringsrelaterte driftskostnadene eksklusiv mottatt gjenforsikringsprovisjon utgjorde 256,1 mill. kroner etter første kvartal 2017, mot 222,4 mill. kroner på samme tid forrige år. Provisjonskostnadene utgjorde 91,6 mill. kroner, en økning på 5,5 mill. kroner fra året før.

Driftskostnadene eksklusiv provisjoner økte med 28,2 mill. kroner. Forvaltningskostnader knyttet til finansielle eiendeler økte med 6,5 mill. kroner. Avskrivningskostnadene var 2,6 mill. kroner høyere, mens øvrige driftskostnader økte med 19,1 mill. kroner.

Salgsutvikling

SpareBank 1 Forsikring AS er markedsleder med flest antall kunder innen individuell risikoforsikring. Det er fortsatt et udekket behov i markedet og selskapet forventer ytterligere lønnsom vekst.

Salg av arbeidsledighetsforsikring ble stanset i begynnelsen av 2017. Selskapets salgsvolumer for

Øvrige risikoprodukter i personmarkedet var 26,1 % høyere etter første kvartal 2017 enn forrige år.

For innskuddspensjonsforsikringer i bedriftsmarkedet var det en økning i salgsvolumene på 26 % i forhold til samme periode i 2016. Dersom salget av hybridpensjon inkluderes var økningen 54 %.

Skattemessige forhold

Skattekostnaden ved utløpet av første kvartal 2017 ble 12,1 mill. kroner (8,3 %). Hovedårsaken til avvik i selskapets skattekostnad sammenlignet med en normalskattesats på 25 % var beregnet effekt av fritaksmetoden for aksjerelaterte investeringer hvor inntekten tilfaller selskapet.

Resultatanalyse

Resultatanalyse:

Beløp i mill. kroner	31.03.17	31.03.16
Risikoresultat	57,0	108,5
Administrasjonsresultat	2,4	19,6
Avkastningsresultat	97,2	-30,0
Oppreservering for økt levealder	0,0	-0,1
Selskapet bidrag til oppreservering	0,0	-0,9
Vederlag for rentegaranti	7,0	10,2
Resultat til fordeling	163,6	107,2

Netto risikoresultat utgjorde 57,0 mill. kroner etter første kvartal 2017, mot 108,5 mill. kroner til samme tidspunkt i fjor. Det var særlig resultatene fra uføreforsikringer som ga dårligere resultat enn forrige år.

Administrasjonsresultatet ble bedret med 2,6 mill. kroner gjennom effekter knyttet til reassuranse. For øvrig var resultatet 19,8 mill. kroner svakere sammenlignet med samme tidspunkt i fjor. Dette skyldtes hovedsakelig en økning i administrasjons og provisjonskostnadene.

Netto renteresultat (finansinntekter i kundeporteføljene redusert med garantert avkastning) ble 97,2 mill. kroner, mot minus 30,0 mill. kroner året før. Bedringen fra året før skyldtes hovedsakelig større netto realiserede gevinster. Vederlaget for rentegarantien utgjorde 7,0 mill. kroner, mot 10,2 mill. kroner til samme tidspunkt i fjor.

Kapitalforhold og soliditet

Selskapet anses å være godt kapitalisert sett opp mot de regulatoriske kravene i Solvens II regelverket. Foreløpige beregninger viser at selskapets solvensmargin uten bruk av overgangsregler er 172 % per 31. mars 2017, sammenlignet med 171 % ved årsskiftet.

Styret anser at selskapets forretningsmessige eksponering er godt tilpasset dets risikoevne.

Organisatoriske forhold

SpareBank 1 Forsikring AS er et heleiet datterselskap av SpareBank 1 Gruppen AS. Holdingselskapet fokuserer på styring og kontroll av datterselskapene. Støttetjenester innen områdene juridisk, økonomi, kommunikasjon og personal er organisatorisk lagt til SpareBank 1 Forsikring AS. Støttetjenester innen IT-området blir kjøpt fra SpareBank 1 Bank-samarbeidet DA.

Fremtidsutsikter

Økt fokus på pensjon forventes å gi langsiktig vekst i markedet for både trygghetsprodukter og pensjonsparing. Et helhetlig forsikringstilbud, samarbeidet med LO og SpareBank 1 bankenes distribusjonsnett, gir et godt utgangspunkt for fortsatt økt forretningsvolum.

Det er fortsatt et udekket behov for individuell risikoforsikring i markedet og selskapet forventer videre lønnsom vekst. I 2017 satser selskapet ytterligere på nysalg, mersalg og kryssalg av forsikring til SpareBank 1 bankkunder, LO-medlemmer og eksisterende forsikringskunder. Gjennom automatisering av låneprosessen vil nå alle kunder som ønsker det få tilbud om livsforsikring ved etablering av boliglån i bankene.

Kundenes bruk av digitale løsninger øker sterkt. SpareBank 1 Forsikring AS har digitale kjøpsløsninger for sine hovedprodukter. Det er stort fokus på å sikre gode kundeopplevelser gjennom løsninger som er enkle, gjenkjennbare på tvers av flater (mobil, brett, PC) og tilpasset kundens forskjellige behov. Et eksempel på dette er det sterkt voksende salget av individuelle spareprodukter med investeringsvalg.

SpareBank1 Forsikring er ved siden av Storebrand markedets eneste tilbyder av ny tjenestepensjon (hybrid). Det er en økende interesse for produktet både fra dem som har privat ytelsespensjon og fra dem som har offentlig tjenestepensjon. Det er åpnet for overgang til hybridpensjon for konkurranseutsatte kommunale og interkommunale bedrifter.

Et interdepartementalt utvalg la i desember 2016 frem en utredning om endring av innskuddspensjon som vil medføre at arbeidstakerne kan ta med seg oppspart pensjonskapital til ny arbeidsgiver. Utredningen ble foretatt som et resultat av lønnsforhandlingene

mellom Fellesforbundet og Norsk Industri våren 2016. Det er utredet fem modeller for en slik egen pensjonskonto. Utredningen omhandler også opptjening av pensjon fra første krone og fra første time, ved at dagens begrensninger for lave opptjeninger fjernes. Forslaget vil gi muligheter for brede pensjonsordninger på tvers av bedrifter, noe som SpareBank 1 ser positivt på.

Levealderen i Norge øker mer enn forventet, og for produktene ytelsespensjon og fripoliser, der alderspensjonen er beregnet ut fra forventet levealder, er det derfor behov for økte avsetninger. Finanstilsynet fastsatte nytt dødelighetsgrunnlag med virkning fra 1. januar 2014. Selskapet har tidligere dekket hele oppreserveringsbehovet for ytelsespensjon, og for fripoliser ble gjenstående oppreserveringsbehov dekket per 31. desember 2016.

Endringer i uførepensjonen i privat tjenestepensjon ble vedtatt i mai 2015. Forskrifter for overgang fra gammel til ny uførepensjon, og ny uførepensjon trådte

i kraft 1. januar 2016 med ett års overgangsperiode. Opptjente uførepensjonsrettigheter blir fripoliser og nye uførepensjonsordninger har blitt etablert. Innskuddsplanene for sparing til alderspensjon er blitt endret som følge av endret knekkpunkt fra 6 G til 7,1 G i folketrygden.

Sterk premieøkning som følge av redusert beregningsrente og økte priser ved lengre levealder har ført til overgang fra ytelsespensjon til innskudds- eller hybridpensjon. Det forventes at denne trenden forsterkes i 2017.

SpareBank 1 Forsikring AS anses å være godt posisjonert i forhold til det fremtidige pensjonsmarkedet der økte kapitalkrav ved Solvens II ble innført fra 1. januar 2016. Selskapet har gode resultater fra rene risikoprodukter og det er fokus på lønnsomhet i selskapet. Gjennom den kapitalforvaltningsstrategien som er fulgt sikter selskapet mot å gi langsiktig stabil avkastning til kunder og eier.

Oslo, 27. april 2017

Styret i SpareBank 1 Forsikring AS

RESULTAT

NOK 1000	Pr. 31.03.2017	Pr. 31.03.2016	Pr. 31.12.2016
1.1 Forfalte premier, brutto	1 560 634	1 335 284	4 986 817
1.2 Avgitte gjenforsikringspremier	-55 120	-52 722	-201 988
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak	582 239	576 244	1 658 758
1 SUM PREMIEINNETEKTER FOR EGEN REGNING	2 087 753	1 858 806	6 443 587
2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak (eiendomsselskap)	35 889	46 741	243 011
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	104 727	113 849	436 734
2.4 Verdiendringer på investeringer	134 103	-20 281	175 334
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	67 644	-67 636	112 189
2 SUM NETTO INNETEKTER FRA INVESTERINGER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN	342 363	72 673	967 268
3.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	121 232	129 957	130 013
3.4 Verdiendringer på investeringer	452 396	-607 366	-235 465
3.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	90 724	192 130	974 284
3 SUM NETTO INNETEKTER FRA INVESTERINGER I INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN	664 352	-285 279	868 832
4 ANDRE FORSIKRINGSRELATERTE INNETEKTER	30 076	27 202	114 040
5.1.1 Utbetalte erstatninger, brutto	-559 792	-526 290	-2 120 973
5.1.2 Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	30 164	30 796	125 988
5.1 Utbetalte erstatninger	-529 628	-495 494	-1 994 985
5.2 Overf. av premiereserve og pensjonskapital mv. til andre forsikringsforetak	-265 318	-81 833	-422 912
5 SUM ERSTATNINGER FOR EGEN REGNING	-794 946	-577 327	-2 417 897
6.1.1 Endring i premiereserve mv., brutto	-302 081	-306 269	-845 159
6.1.2 Endring i gjenforsikringsandel av premiereserven mv.	11 067	5 990	48 031
6.1 Endring i premiereserve mv.	-291 014	-300 279	-797 128
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	755	896	-74 471
6.3 Endring i kursreguleringsfond	-134 103	20 281	-175 334
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	-1 053	-862	-3 687
6.6 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak		1	8
6 RESULTATFØRTE ENDRINGER I FORSIKRINGSFORPLIKTELSE - KONTRAKTSFASTSATTE FORPLIKTELSE	-425 415	-279 963	-1 050 612
7.1 Endring i pensjonskapital mv.	-1 481 405	-491 375	-3 526 934
7.3 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	-10 292	3 620	-16 656
7 RESULTATFØRTE ENDRINGER I FORSIKRINGSFORPLIKTELSE - SÆRSKILT INVESTERINGSPORTEFØLJE	-1 491 697	-487 755	-3 543 590
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	-60 777	23 588	-88 031
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	-2 430	-9 675	-16 983
8.3 Annen tilordning av overskudd		-78	
8 SUM MIDLER TILORDNET FORSIKRINGSKONTRAKTENE - KONTRAKTSFASTSATTE FORPLIKTELSE	-63 207	13 835	-105 014
9.1 Forvaltningskostnader	-15 358	-8 899	-54 775
9.2 Salgskostnader	-136 361	-101 570	-426 682
9.4 Forsikringsrelaterte adm kostn (inkl provisjoner for mottatt gjenforsikring)	-104 429	-111 934	-507 554
9.5 - Gjenforsikringsprovisjoner og gevinstandeler	10 138	7 769	28 207
9 SUM FORSIKRINGSRELATERTE DRIFTSKOSTNADER	-246 010	-214 634	-960 804

10	ANDRE FORSIKRINGSRELATERTE KOSTNADER	-2 904	-6 523	-10 987
11	RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP	100 365	121 035	304 823
12.1	Inntekter fra investeringer i datterforetak (eiendomsselskap)	9 234	10 080	53 810
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	25 206	23 882	90 255
12.4	Verdiendringer på investeringer	33 131	24 245	44 475
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	-7 692	-2 691	2 297
12	SUM NETTO INNTEKTER FRA INVESTERINGER I SELSKAPSPORTEFØLJEN	59 879	55 516	190 837
13	ANDRE INNTEKTER	490	566	33 501
14.1	Forvaltningskostnader	-1 256	-970	-3 848
14.2	Andre kostnader	-14 058	-1 150	-3 856
14	FORVALTNINGSKOSTNADER OG ANDRE KOSTNADER KNYTTET TIL SELSKAPSPORTEFØLJEN	-15 314	-2 120	-7 704
15	RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP	45 055	53 962	216 634
16	RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	145 420	174 997	521 457
17	SKATTEKOSTNADER	-12 087	-49 658	-114 090
18	RESULTAT FØR ANDRE RESULTATKOMPONENTER	133 333	125 339	407 367
19.3	Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til			-4 681
19.5	Gevinster og tap på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			-37
19.9	Skatt på andre resultatkomponenter			1 170
19	ANDRE RESULTATKOMPONENTER			-3 548
20	TOTALRESULTAT	133 333	125 339	403 819

BALANSE – EIENDELER

NOK 1000		Pr. 31.03.2017	Pr. 31.03.2016	Pr. 31.12.2016
EIENDELER				
1.2	Andre immaterielle eiendeler	149 418	161 831	154 220
1	SUM IMMATERIELLE EIENDELER	149 418	161 831	154 220
2.1.1	Investerings eiendommer	1 604	1 570	1 581
2.1	Bygninger og andre faste eiendommer	1 604	1 570	1 581
2.2.1	Aksjer og andeler i datterforetak (eiendomsselskap)	896 011	763 464	825 887
2.2.2	Fordringer på datterforetak (eiendomsselskap)	35 000	-	5 006
2.2	Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	931 011	763 464	830 893
2.3.1	Investeringer som holdes til forfall	180 201	229 647	178 914
2.3.2	Utlån og fordringer	874 886	645 382	805 635
2.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	1 055 087	875 029	984 549
2.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	1 278	1 315	1 278
2.4.2	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkast.	3 777 823	2 914 580	3 980 643
2.4.5	Andre finansielle eiendeler	182 142	5 862	23 056
2.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	3 961 243	2 921 757	4 004 977
2	SUM INVESTERINGER	5 948 945	4 561 820	5 822 000
3.1	Fordringer i forbindelse med direkte forretninger	115 487	93 126	66 475
3.3	Andre fordringer	76 518	70 329	40 615
3	SUM FORDRINGER	192 005	163 455	107 090
4.1	Anlegg og utstyr	74 736	83 560	72 026
4.2	Kasse, bank	132 491	146 951	262 633
4.4	Andre eiendeler betegnet etter sin art	5 557	5 557	5 557
4	SUM ANDRE EIENDELER	212 784	236 068	340 216
5.3	Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte	(648)	-	6 552
5	SUM FORSKUDDSBETALTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE IKKE MOTTATTE INNTEKTER	(648)	-	6 552
	SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN	6 502 504	5 123 174	6 430 078
6.1.1	Investerings eiendommer	981	1 015	1 005
6.1	Bygninger og andre faste eiendommer	981	1 015	1 005
6.2.1	Aksjer og andeler i datterforetak (eiendomsselskap)	3 483 319	3 540 167	3 621 539
6.2	Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	3 483 319	3 540 167	3 621 539
6.3.1	Investeringer som holdes til forfall	1 730 646	2 161 071	1 721 361
6.3.2	Utlån og fordringer	5 908 083	4 661 228	5 636 491
6.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	7 638 729	6 822 299	7 357 852
6.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2 853 034	2 551 960	2 829 338
6.4.2	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkast.	7 273 874	6 892 390	6 809 619
6.4.4	Finansielle derivater	6 530	110 945	4 727
6.4.5	Andre finansielle eiendeler	146 250	119 531	300 837
6.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	10 279 688	9 674 826	9 944 521
6	SUM INVESTERINGER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN	21 402 717	20 038 307	20 924 917
7	GJENFORSIKRINGSANDEL AV FORSIKRINGSFORPLIKTELSE I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN	426 311	373 202	415 243
8.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	11 963 231	8 661 102	10 873 314
8.4.2	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkast.	8 793 002	7 228 233	8 349 107
8.4.4	Finansielle derivater	-	152 363	-
8.4.5	Andre finansielle eiendeler	42 324	44 642	40 483
8.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	20 798 557	16 086 340	19 262 904
8	SUM INVESTERINGER I INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN	20 798 557	16 086 340	19 262 904
	SUM EIENDELER	49 130 089	41 621 023	47 033 142

BALANSE- EGENKAPITAL OG GJELD

EGENKAPITAL OG GJELD		Pr. 31.03.2017	Pr. 31.03.2016	Pr. 31.12.2016
10.1	Selskapskapital	348 400	348 400	348 400
10.2	Overkurs	481 500	481 500	481 500
10.4	Annen innskutt egenkapital	1 661 288	1 242 876	1 661 288
10	SUM INNSKUTT EGENKAPITAL	2 491 188	2 072 776	2 491 188
11.1.3	Risikoutjevningfond	26 981	58 212	24 343
11.1	Sum Fond	26 981	58 212	24 343
11.2	Annen opptjent egenkapital	1 189 771	1 568 957	1 059 076
11	SUM OPPTJENT EGENKAPITAL	1 216 752	1 627 169	1 083 419
12.3	Annen ansvarlig lånekapital	1 000 000	-	1 000 000
12.4	Fondsobligasjoner	-	200 000	-
12	SUM ANSVARLIG LÅNEKAPITAL	1 000 000	200 000	1 000 000
13.1	Premiereserve	18 738 255	17 766 119	18 385 452
13.2	Tilleggsavsetninger	573 168	544 619	616 140
13.3	Kursreguleringsfond	2 026 493	1 696 774	1 892 390
13.4	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	339 420	337 395	358 972
	Ufordelte overskuddsmidler	58 090	(17 514)	-
13	SUM FORSIKRINGSFORPLIKTELSE - KONTRAKTSFASTSATTE FORPLIKTELSE	21 735 426	20 327 393	21 252 954
14.1	Pensjonskapital mv.	20 234 363	15 739 787	18 759 543
14.3	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	404 907	346 552	396 901
14	SUM FORSIKRINGSFORPLIKTELSE - SÆRSKILT SÆRSKILTE INVESTERINGSPORTEFØLJE	20 639 270	16 086 339	19 156 444
15.1	Pensjonsforpliktelser og lignende	38 425	50 551	61 428
15.2.2	Forpliktelser ved utsatt skatt	625 922	586 944	613 835
15.2	Forpliktelser ved skatt	625 922	586 944	613 835
15	SUM AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSE	664 347	637 495	675 263
16	PREMIEDEPOT FRA GJENFORSIKRINGSFORETAK	260 302	229 621	250 524
17.1	Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	131 043	160 273	129 411
17.2	Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	4 086	7 845	20 992
17.4	Finansielle derivater	195 744	-	128 072
17.5	Andre forpliktelser	667 178	144 154	700 370
17	SUM FORPLIKTELSE	998 051	312 272	978 845
18.2	Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	124 753	127 958	144 505
18	SUM PÅLØPTE KOSTNADER OG MOTTATTE, IKKE OPPTJENTE	124 753	127 958	144 505
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		49 130 089	41 621 023	47 033 142

KONTANTSTRØM

NOK 1 000	31.03.2017	31.03.2016
Netto kontantstrøm i fra operasjonelle aktiviteter	1 393 208	94 551
Netto kontantstrøm i fra investeringsaktiviteter	-1 523 350	-232 081
Netto kontantstrøm for perioden	-130 142	-137 530
Kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	262 633	284 481
Kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	132 491	146 951

EGENKAPITAL

NOK 1 000	Innskutt egenkapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Risiko-utjevning-fond	Annen opptjent egenkapital	Total egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2016	348 400	481 500	1 661 287	24 343	1 059 076	3 574 606
Årets resultat:						
Ufordelt resultat					133 333	133 333
Poster ført direkte mot EK:						
Avsatt til risikoutjevning-fond				2 638	-2 638	
Sum føring direkte mot EK				2 638	-2 638	
Egenkapital pr. 31.03.2017	348 400	481 500	1 661 287	26 981	1 189 771	3 707 939

NOTER TIL REGNSKAPET

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER

Delårsregnskapet er utarbeidet i henhold til IAS 34 *Delårsrapportering* jf årsregnskapsforskriften for livsforsikringselskaper § 6-2. Delårsrapporten gir ikke fullstendige noteopplysninger som er påkrevd i årsregnskapet, følgelig bør delårsrapporten leses i sammenheng med årsregnskapet for 2016. Årsregnskapet for 2016 finnes på internettsiden "www.sparebank1.no".

De samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som ble benyttet i årsregnskapet for 2016 er lagt til grunn i delårsrapporten.

Estimater

I utarbeidelsen av delårsregnskapet har ledelsen benyttet estimater som påvirker regnskapstallene. Områder hvor slike estimater er vesentlige er pensjoner og forsikringstekniske avsetninger. Kildene til usikkerhet ved estimering er de samme som ved årsoppgjør for 2016. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når eventuelt nytt estimat fastsettes.

NOTE 2 – VERDSETTELSESHIERARKI- FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER TIL VIRKELIG VERDI

Hoveddelen av selskapets finansielle eiendeler er vurdert til virkelig verdi. Virkelig verdi er det beløpet den enkelte eiendel kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle eiendeler og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Eiendelene klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av eiendelen.

Nivå 1

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendels virkelig verdi. Eiendeler klassifiseres i nivå 1 dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert under nivå 1

- Andeler i aksje-, obligasjons- og pengemarkedsfond
- Børsnoterte aksjer, statsobligasjoner og statssertifikater med fast avkastning

Nivå 2

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi for eiendelen ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 2 dersom virkelig verdi er

fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle instrumenter er klassifisert under nivå 2

- Aksjederivater, valutaterminer, fremtidige renteavtaler og valutaswapper hvis virkelig verdi er derivert fra verdien av underliggende instrument
- Obligasjoner og sertifikater som ikke er noterte, eller er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt

Nivå 3

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 3 dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata.

Selskapet har en helt ubetydelig post klassifisert under nivå 3.

Bevegelser mellom nivåene skjer når karakter rundt input til verdsettelse endrer seg.

1. kvartal 2017

NOK 1 000	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Sum
Verdipapirer – tilgjengelig for salg			1 278	1 278
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	27 626 067	7 405 615		35 031 682
<i>Herav aksjer og andeler</i>	<i>14 816 266</i>			<i>14 816 266</i>
<i>Herav obligasjoner og sertifikater</i>	<i>12 809 801</i>	<i>7 034 898</i>		<i>19 844 699</i>
<i>Herav andre verdipapirer</i>		<i>370 717</i>		<i>370 717</i>
Finansielle derivater		6 530		6 530
<i>Herav aksjeinstrumenter</i>				
<i>Herav valutainstrumenter</i>				
<i>Herav renteinstrumenter</i>		<i>6 530</i>		<i>6 530</i>
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	27 626 067	7 412 145	1 278	35 039 490
Derivater		195 744		195 744
<i>Herav aksjeinstrumenter</i>		<i>1 743</i>		<i>1 743</i>
<i>Herav valutainstrumenter</i>		<i>193 347</i>		<i>193 347</i>
<i>Herav renteinstrumenter</i>		<i>654</i>		<i>654</i>
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi		195 744		195 744

Avstemming av nivå 3

NOK 1 000	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Finansielle instrumenter til virkelig verdi			
Inngående balanse	1 278		
Utgående balanse	1 278		

Året 2016

NOK 1 000	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Sum
Verdipapirer – tilgjengelig for salg			1 278	1 278
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	25 619 397	7 587 000		33 206 397
<i>Herav aksjer og andeler</i>	13 702 652	-		13 702 652
<i>Herav obligasjoner og sertifikater</i>	11 916 745	7 222 624		19 139 369
<i>Herav andre verdipapirer</i>		364 376		364 376
Finansielle derivater		4 727		4 727
<i>Herav renteinstrumenter</i>		4 727		4 727
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	25 619 397	7 591 727	1 278	33 212 402
Derivater		128 072		128 072
<i>Herav aksjeinstrumenter</i>		844		844
<i>Herav valutainstrumenter</i>		127 228		127 228
<i>Herav renteinstrumenter</i>		-		-
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi		128 072		128 072

Avstemming av nivå 3

NOK 1 000	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Finansielle instrumenter til virkelig verdi			
Inngående balanse	1 315		
Gevinst og tap i andre resultatkomponenter	(37)		
Utgående balanse	1 278		

Overføring mellom nivå 1 og 2

NOK 1 000	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Finansielle instrumenter til virkelig verdi			
Overført fra nivå 2 til nivå 1 - FVO		60 923	
Flytting av statsobligasjoner fra nivå 2 til 1.			

NOTE 3 – VERDIPAPIRER TIL VIRKELIG VERDI

NOK 1000	1. kvartal 2017	Året 2016
	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi
Aksjer og andeler:		
Private equity	1 407	1 407
Norske aksjefond	2 235 322	2 233 247
Utland private equity	5 907	6 752
Utenlandske aksjefond	12 573 630	11 461 246
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi	14 816 266	13 702 652
Obligasjoner og sertifikater:		
Norske obligasjoner og sertifikater	15 980 915	15 584 769
Utenlandske obligasjoner og sertifikater	3 863 784	3 554 600
Sum obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi	19 844 699	19 139 369
Andre verdipapirer:		
Hedgefond	24	24
Andre finansielle eiendeler	370 693	364 352
Sum andre finansielle eiendeler til virkelig verdi	370 717	364 376
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	35 031 682	33 206 397

NOTE 4 – FINANSIELLE DERIVATER

NOK 1 000	1. kvartal 2017			Året 2016		
	Kontraktsum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser	Kontraktsum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser
Aksjeinstrumenter						
Opsjoner	7 650	0	1 743	7 650	0	844
Sum aksjeinstrumenter	7 650	0	1 743	7 650	0	844
Valutainstrumenter						
Valutaterminer	10 828 631	0	193 347	9 753 252	0	127 228
Sum valutainstrumenter	10 828 631	0	193 347	9 753 252	0	127 228
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross count)	262 000	6 530	654	172 000	4 727	0
Sum renteinstrumenter	262 000	6 530	654	172 000	4 727	0
Sum finansielle derivater	11 098 281	6 530	195 744	9 932 902	4 727	128 072

Oppstilling vedrørende motregningsrett

1. kvartal 2017

Finansielle eiendeler

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Renteinstrumenter	6 530	0	6 530	0	6 530
Sum	6 530	0	6 530	0	6 530

Finansielle forpliktelse

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Aksjeinstrumenter	1 743	0	1 743	0	1 743
Valutainstrumenter	193 347	0	193 347	0	193 347
Renteinstrumenter	654	0	654	0	654
Sum	195 744	0	195 744	0	195 744

Året 2016

Finansielle eiendeler

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Renteinstrumenter	4 727	0	4 727	0	4 727
Sum	4 727	0	4 727	0	4 727

Finansiell forpliktelse

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Aksjeinstrumenter	844	0	844	0	844
Valutainstrumenter	127 228	0	127 228	0	127 228
Renteinstrumenter	0	0	0	0	0
Sum	128 072	0	128 072	0	128 072

NOTE 5- VERDIPAPIRER TILGJENGELIG FOR SALG

Aksjer tilgjengelig for salg

NOK 1 000	Anskaffelses kost	Bokført verdi	Virkelig verdi
Norsk Pensjon AS	1 600	1 278	1 278
Youngstorget Parkeringshus AS	325		
Sum aksjer tilgjengelig for salg	1 925	1 278	1 278

Aksjene tilhører selskapsporteføljen.

Beholdningsendringer gjennom regnskapsåret

Inngående balanse 01.01.17			1 278
Utgående balanse 31.03.17			1 278